

EEN BIB STAAT NOOIT LOS VAN HAAR OMGEVING

In plaats van zich te concentreren op de bibliotheken van het verleden, kijkt **MIEKE VAN GEEL** liever vooruit, naar hoe een bibliotheek in de toekomst relevant kan blijven voor haar lezers.

De bibliotheek 2.0

‘De collectie is de basis van de bibliotheek, maar het moet verder gaan dan dat.’ © Paul van Riel/hh

MIEKE VAN GEEL

Wie? Deelnemer Academie voor Morgen, verantwoordelijke innovatief cultuurbeleid stad Antwerpen

Wat? De bibliotheek van de toekomst is ook een plek van debat, van reflectie, en reikt de hand naar haar doelpubliek.

Breien en Nederlands leren

Is taal een probleem? Speel daar dan op in als bibliotheek. Werk samen met relevante partners uit de buurt en verbind je met hen. Zo betekent je bibliotheek (weer) wat voor die mensen uit je wijk, zo maak je jezelf (weer) relevant.

Dat wil niet zeggen dat je de collectie op straat zet, dat je alleen voor populaire boeken kiest of dat je je collectie laat verschromen. Integendeel, je zet je collectie in als middel of als bron om wijsheid te ontwikkelen.

Een mooi voorbeeld is bibliotheek Elsschot op de Antwerpse Linkeroever. Daar werkt de bibliotheek samen met de organisatie Open Inlooptaal. Met anderstaligen oefent die Nederlands al breiend (echt waar) in de bibliotheek.

Een potentiële klant verwacht vandaag meer van een bibliotheek dan dat hij er literatuur, films of muziek kan uitlenen

Daarvoor werkten haar medewerkers een taalcollectie op maat uit. Een collectie die nu gretig wordt meegenomen door anderstaligen, mensen die daarvoor niet bereikt werden. Dit illustreert dat de relevantie van de bibliotheek nooit losstaat van de buurt waarin ze zich bevindt. Het is dus de kunst om telkens weer op zoek te gaan naar die (lokale) relevantie. Want een potentiële klant verwacht vandaag meer van een bibliotheek dan dat hij er literatuur, films of muziek kan lenen. We moeten verder durven te gaan dan alleen kennis overbrengen, en mensen ook een me-

ning helpen vormen. Dat betekent dat we in de bib de juiste context moeten creëren zodat we opnieuw leren argumenteren. Een mening heeft immers iedereen, dat leer je al na een halfuur op het internet. Maar waarom organiseren we geen debat in de bib over Zwarte Piet? Waarom hebben we het in de bib niet over de stakingen? Waar gaat het over in de maatschappij? Die is immers geëvolueerd en daarmee ook de mens. Hij gaat steeds meer op zoek naar ‘betekenis’. De bibliotheek kan daar een plek voor zijn: een plek van reflectie, debat, kennisdelen, inspiratie, creatie, participatie. Daar hebben we niet alleen kenniswerkers voor nodig, maar ook empathische mensen en creatievelingen.

Van klant naar expert

Ik zeg allerminst dat er niet is nagedacht over de toekomst van de bibliotheken. De Vlaamse koepelorganisatie Locus organiseerde onlangs ‘de Academie voor Morgen’. Een traject waarvan de steden Turnhout, Mechelen, Sint-Niklaas, Antwerpen, Gent, Brussel en de gemeenten Herzele en Dilbeek deelnamen. Ze engageerden zich om intensief na te denken over hoe bibliotheken en cultuurcentra kunnen inspelen op de veranderde maatschappij. En Locus deed dat met verve.

Het resultaat is dat er een nieuwe evolutie plaatsvindt: van de gebruiker als klant naar de gebruiker als expert, van collectie als eindproduct naar collectie als grondstof, van een passieve omgeving naar een creatieve omgeving. De bibliotheken moeten dus niet bij de pakken blijven zitten, maar strijdvaardig aan de slag gaan. Ze moeten maken dat ze de storm voor zijn, de eigen axioma’s in vraag durven stellen, heilige huisjes durven afbreken en de veilige zekerheden durven loslaten om zo mee te evolveren met de snel veranderende maatschappij. Ik hoop van harte dat alle bibliotheken die uitdaging zullen aangaan, zo wacht hen ongetwijfeld een mooie en relevante toekomst.

‘Daniël Termont bij beste drie burgemeesters van de wereld. Maar Louis Tobback blijft wel de beste van België.’

Zou rector **RIK TORFS** iets van zijn burgemeester nodig hebben (op Twitter)?

© pn

